

Atuqwan Bürru

El burro con el zorro

Quechua de Margos – Yarowilca – Lauricocha,
Huánuco

© 2018 Asociación Cristiana JAWCA
Pasaje San Mateo, Lote 05, La Esperanza — Amarilis
Huánuco — Perú — 2018

Ilustrador: Jhonel Rosales Córdova

Juk junaqshi pampacho qewata mikur
juk bürru kaykarqan. Tsaycho kaykap-
tinshi juk atuq tsayman chayarqan.

Chayaykurshi bürruta kayno nirqan: —
¿Imanölataq kaykanki, ata rinri cumpä?

Tsayno tapuptinshi bürru nirqan: —
Jarata mikunäpaq perqata saltashqächömi
wallanka kashata jaruykushqä, cumpä.
Tsaywanmi puriytapis mana kamäpakütsu.

Tsayno wilaparkurshi bürrupis atuqta
kayno nir tapurqan: —Qamqa ¿imanölataq
kaykanki, chakcha rinri cumpä atuq?

Tsayno niptinshi atuqqa nirqan: —Ima-
tapis mikunäpaq mana tarirmi pasaypa
yarqashqa puriykä, cumpä. Uyshalapis

walpalapis kaptikiqa qamta maynami
mikurimanna, cumpä.

Tsawraqa bürru kayno nirqan: —Tayta
kashu senqa atuq, mikanaypitaqa awan-
takushwanmi. Kay nanaytami itsanqa
pipis mana awantanmantsu. ¿Manatsuraq
kay qepa chakipita kashata
jorqapaykamankiman? Qampaqqa
pimaypis parlan ali doctor kashqaykitami.
Tsayno kaykarqa chakicho kaykaq kashata
jorqapaykalämay ari.

Bürru tsayno alabaptinshi atuqqa
kushikur kayno nirqan: —Lapan atuq
mayikunapitapis noqaqa mas yachaq
doctormi kaykä.

Nirkurnashi atuqqa lulapaykashqanta
mana tantiyakuypa bürrupa chakinta
joqarkur kashata ashtipänanpaq

ashipaykarqan. Tsayno ashipaykaptinshi bürruqa shumaq asirtaykur lapan kalpanwan shimicho jaytaykurqan lapan kirunpis yarquqpaq. Tsayno jaytaykup-tinshi atuqqa wikapakayparaq pampaman tunirqan nawinpis tikrakaqpaq.

Tsayno jaytariykurshi bürruqa sikinta jita jitarkur “¡Jächin, jächin, jächin!” nir aywakurqan. Atuqnashi wanuyta nakar tsaycho qochpaykar quëdakurqan.

Yachatsikuy: Pipis alabashuptiki ama lapantaqa criyiytsu.